

HỎI ĐÁP VỀ KINH DOANH TẠI NAM PHI

MỤC LỤC

1. Tập quán kinh doanh tại Nam Phi?	2
a. Gặp mặt và chào đón	2
b. Giao tiếp.....	2
c. Những buổi gặp mặt làm ăn	3
2. Quy định và thủ tục mở văn phòng đại diện hoặc chi nhánh của công ty tại Nam Phi?	4
3. Thông tin một số luật liên quan tới kinh doanh của Nam Phi?.....	5
a. Luật về sở hữu trí tuệ	5
b. Luật Cạnh tranh.....	7
c. Luật Lao động	8
4. Thông tin về các tổ chức, hệ thống đánh giá tiêu chuẩn của Nam Phi?	11
5. Thông tin về hải quan Nam Phi?.....	14
6. Quy định về nhãn mác hàng hóa tại Nam Phi?	15

1. Xin cho biết một số tập quán kinh doanh tại Nam Phi?

Trả lời: Một trong những điều quan trọng trong kinh doanh là hiểu biết văn hóa, cách ứng xử, ... của các đối tác quốc tế. Việt Nam và Nam Phi có nhiều điểm khác biệt trong tập quán kinh doanh, vì vậy, ta cần tìm hiểu và nắm bắt được những tập quán đó để phục vụ cho việc hợp tác kinh doanh.

a. Gặp mặt và chào đón

Ở Nam Phi, có rất nhiều cách để chào đón một người bởi quốc gia này có nhiều dân tộc với các nền văn hóa khác nhau. Tuy nhiên, khi làm ăn với người nước ngoài thì bắt tay là cách tiếp cận phổ biến nhất. Một số phụ nữ có thể không bắt tay mà chỉ cúi đầu. Khi đó một cái cúi đầu theo sau đó là một nụ cười là đủ cho một lời chào đón thân thiện.

Nói chung, người Nam Phi khá thoải mái và thân mật trong môi trường kinh doanh. Khi gặp một ai đó, cách tốt nhất để bắt đầu câu chuyện là nói về những thứ xung quanh họ như sức khỏe, gia đình, thời gian rảnh rỗi hay thể thao. Đi thẳng vào vấn đề kinh doanh và bỏ qua những phép tế nhị đời thường này có thể biến bạn thành một người thô lỗ, không biết quan tâm tới người khác.

Trao đổi danh thiếp cũng là một tập quán thông thường nhưng có rất ít những nghi thức xung quanh việc trao đổi những tấm thiếp này. Theo quy tắc thông thường, bạn nên coi trọng những tấm danh thiếp và cất giữ chúng ở một nơi hợp lý hơn là cất vào trong ví khi nhận được chúng.

b. Giao tiếp

Nhìn chung, những người Nam Phi là những người thẳng thắn và thường nói to nhưng họ lại rất biết nói cái gì, nói như thế nào và đang nói với ai. Họ biết được điều gì có thể làm người khác không cảm thấy hài lòng. Cách thức giao tiếp phụ thuộc rất nhiều vào cấp độ của mối quan hệ. Càng thân thiết, họ càng cởi mở và thật lòng. Những mối quan hệ mới bắt đầu cần sự tế nhị và khéo léo hơn.

Đối với khoảng cách khi giao tiếp, giống như người Châu Âu, người Nam Phi khi nói chuyện họ thường giữ một khoảng cách nhất định. Không giống như văn hóa của người Nam Mỹ và người Ả rập, họ không ưa việc chạm vào người hay những việc làm tương tự.

Nam Phi là một nơi lý tưởng cho những buổi trò chuyện thân mật, người Nam Phi thích nói chuyện về nhiều chủ đề. Là một quốc gia thích các hoạt động ngoài trời, họ yêu thích thể thao và đây luôn là chủ đề bắt đầu câu chuyện tốt nhất. Các môn thể thao họ yêu thích bao gồm bóng đá, bóng chày, bóng bầu dục. Các chủ đề khác cho cuộc nói chuyện có thể về thức ăn, rượu Nam Phi, du lịch thế giới,... Chú ý, tránh so sánh các thành phố với nhau bởi mỗi người Nam Phi đều tự hào về thành phố của riêng họ. Đừng bao giờ đưa ra những chủ đề gây tranh cãi.

c. Những buổi gặp mặt làm ăn

Trước khi muốn gặp đối tác Nam Phi, bạn nên hẹn trước. Bạn có thể sẽ gặp khó khăn khi lên lịch những cuộc hẹn vào khoảng thời gian giữa tháng 12 đến giữa tháng 1 hay 2 tuần trước và sau ngày lễ Phục Sinh, vì đây là những mùa nghỉ lễ chính trong năm của người Nam Phi.

Những buổi gặp mặt ban đầu thường chỉ để xây dựng các mối quan hệ. Hầu hết các cuộc họp được bắt đầu với những câu chuyện nhỏ và được chuyển sang chủ đề kinh doanh một cách nhanh chóng. Nếu có thể, hãy gửi cho đối tác của bạn một bản chương trình làm việc trước buổi gặp mặt để đối tác của bạn biết rõ những vấn đề gì mà bạn muốn giải quyết. Nếu thực hiện một bài thuyết trình, hãy nhớ làm cho nó thật rõ ràng. Những quyết định kinh doanh được đưa ra dựa trên những con số và dẫn chứng, chứ không phải cảm tính hay một thứ gì đó vô hình. Hãy đưa những biểu đồ, số liệu, dẫn chứng vào bài thuyết trình của bạn.

Tuy phần lớn công việc kinh doanh được thực hiện bằng tiếng anh, nhưng khi bạn làm việc với một công ty mà ngôn ngữ họ dùng là tiếng Afrikaans và nếu bạn có thể chuyển một số tài liệu thành tiếng Afrikaans thì bạn đã thực sự gây ấn tượng với đối tác của mình.

2. Quy định và thủ tục mở văn phòng đại diện hoặc chi nhánh của công ty tại Nam Phi?

Trả lời: Công ty của Việt nam muốn mở văn phòng đại diện hoặc chi nhánh tại Nam Phi cần phải có các loại giấy tờ sau đây:

- Hồ sơ của công ty mẹ (bao gồm: quyết định thành lập, điều lệ, chức năng, nhiệm vụ,...)
- Quyết định của cơ quan chủ quản cho phép mở văn phòng đại diện tại Nam Phi
- Quyết định bổ nhiệm giám đốc văn phòng đại diện hoặc chi nhánh
- Giấy phép kinh doanh của công ty mẹ
- Chứng nhận địa điểm văn phòng đại diện hoặc chi nhánh (hợp đồng thuê hoặc mua nhà ở Nam Phi)
- Visa làm việc (working visa) cho các cán bộ làm việc tại văn phòng đại diện hoặc chi nhánh, sau khi văn phòng đại diện hoặc chi nhánh đã được cấp giấy chứng nhận đăng ký hoạt động. Thời hạn được cấp visa thường là một năm và có thể xin gia hạn thêm nếu có nhu cầu.

Lưu ý rằng tất cả các giấy tờ trên phải được dịch sang tiếng Anh và được công chứng.

Khi đã có đầy đủ các giấy tờ trên, công ty Việt Nam có thể thuê một công ty Nam Phi làm dịch vụ mở văn phòng đại diện hoặc chi nhánh hoặc có thể nhờ Thương vụ Việt Nam tại Nam Phi giúp đỡ.

Việc mở văn phòng đại diện hoặc chi nhánh đều được tiến hành theo các thủ tục và quy định như trên. Giấy chứng nhận đăng ký (Registration certificate) là thủ tục để văn phòng đại diện được chấp nhận là hoạt động hợp pháp. Nếu văn phòng đại diện muốn chuyển sang chi nhánh thì phải tiếp tục xin mã thuế xuất nhập khẩu và thuế VAT.

3. Xin cho biết một số luật liên quan tới kinh doanh của Nam Phi?

Trả lời: Quan hệ kinh tế thương mại Việt Nam- Namhi đã phát triển mạnh mẽ trong những năm gần đây, nhưng vẫn chưa tương xứng với tiềm năng của mỗi nước. Một trong những nguyên nhân là do thông tin về thị trường, luật pháp của hai nước vẫn còn hạn chế. Vì vậy, việc nắm vững các đạo luật có liên quan tới hoạt động kinh doanh tại thị trường Nam Phi là một trong những yếu tố quan trọng giúp các doanh nghiệp Việt Nam thâm nhập và tạo chỗ đứng trên thị trường này.

a. Luật về sở hữu trí tuệ

Nam Phi có Luật Sở hữu trí tuệ tương đối hoàn chỉnh, đồng bộ với phạm vi điều chỉnh bao quát hầu hết các lĩnh vực liên quan tới sở hữu trí tuệ từ bằng sáng chế, kiểu dáng công nghiệp đến bản quyền và thương hiệu. Luật Sở hữu trí tuệ của Nam Phi đã được bổ sung và chỉnh sửa dựa theo các yêu cầu về “TRIPS” của Tổ chức Thương mại Quốc tế và Hiệp định Quốc tế về bảo vệ người trình diễn, các sản phẩm ngữ âm và các Tổ chức Phát thanh và Truyền hình.

Bằng sáng chế

Bằng sáng chế được cấp cho những phát minh chưa từng được biết tới và khác biệt một cách thích đáng so với những gì đã được thực hiện trước đó trong cùng lĩnh vực. Một cá nhân có thể đề nghị một bằng sáng chế tạm thời trong một năm. Trước khi bằng sáng chế tạm thời hết hạn, người được ủy quyền/đại diện của bằng sáng chế phải trình ra một đơn vị xin cấp bằng sáng chế hoàn chỉnh. Sẽ mất từ 12 tới 18 tháng để có bằng sáng chế tại Nam Phi. Bằng sáng chế có giá trị tới 20 năm kể từ ngày đăng ký, tùy theo việc trả các phí gia hạn theo quy định.

Để đăng ký bảo vệ bằng sáng chế, trước hết cần tiến hành việc kiểm tra xác minh để đảm bảo không vi phạm vào các quyền về bằng sáng chế hiện hành. Công việc kiểm tra xác minh này có thể thực hiện tại văn phòng đăng ký bằng sáng chế. Phòng đăng ký không trực tiếp tiến hành công việc này mà khách hàng có trách nhiệm đích thân thực hiện.

Mọi văn bản trừ các bản vẽ phải:

- Là bản đánh máy hoặc bản in từ máy và phải có màu tối;
- Không bị tẩy xóa, sửa chữa, viết dè, viết xen và phải rõ ràng, dễ đọc;
- Có thể sao chụp với số lượng không giới hạn
- Không bị rạn nứt, nhàu và có nếp gấp. Các bản vẽ phải trình bày trên khổ giấy A4.

Phòng đăng ký Bằng sáng chế kiểm tra đơn xin cấp bằng sáng chế hoàn chỉnh và nếu thấy hợp lệ, dựa trên các quy định của Đạo luật về Bằng sáng chế Nam Phi và sẽ được công bố trong công báo Bằng sáng chế và Thương hiệu. Dựa trên Hiệp định Bằng sáng chế Quốc tế, người đăng ký có thể trình đơn xin cấp bằng sáng chế tại nước ngoài và đề nghị được ưu tiên về ngày giống như đơn xin cấp bằng sáng chế gốc tại Nam Phi.

Kiểu dáng

Kiểu dáng kết hợp với thẩm mỹ của một sản phẩm được bảo vệ và đăng ký theo các điều khoản của đạo luật về thiết kế, số 195 năm 1993, với điều kiện là sản phẩm này mới so với các sản phẩm trước đó trong lĩnh vực tương tự. Kiểu dáng được chia thành kiểu sáng theo thẩm mỹ và kiểu dáng theo chức năng. Mọi cá nhân đều có thể đưa ra kiểu dáng, không yêu cầu có người nhận ủy quyền. Thời hạn đăng ký là 15 năm đối với kiểu dáng thẩm mỹ và 10 năm đối với kiểu dáng theo chức năng, cả hai đều có thể gia hạn sau khi đóng phí gia hạn theo quy định.

Bản quyền

Những công việc nghệ thuật và các công việc bao gồm các nội dung về trí tuệ như các nghệ thuật thuộc lĩnh vực văn học, âm nhạc, phim ảnh, thu âm, các bản vẽ (bao gồm các bản vẽ kỹ thuật), các kế hoạch, các chương trình máy tính, các bức tranh mọi thể loại và các tác phẩm hai chiều, ba chiều khác nhau mang nội dung thuộc trí tuệ được bảo vệ bởi Đạo luật về Bản quyền số 98 năm 1978. Thời hạn hiệu lực của bản quyền kéo dài trong 50 năm.

Thương hiệu

Thương hiệu có thể được đăng ký theo Đạo luật về Thương hiệu số 194 năm 1993. Sau giai đoạn đầu tiên kéo dài 10 năm, thương hiệu có thể được gia hạn thêm 10 năm nữa. Trung bình, việc xét duyệt thông qua thương hiệu đòi hỏi ít nhất 2 năm, nhưng một doanh nghiệp vẫn có thể kinh doanh trong thời gian này. Tất cả đơn đăng ký có thể nộp tận tay hoặc gửi qua đường bưu điện cho phòng đăng ký, các loại phí trả bằng tem thuế.

b. Luật Cạnh tranh

Một đạo luật mới về cạnh tranh năm 1998 có hiệu lực từ ngày 01 tháng 9 năm 1999. Đạo luật này cải cách toàn diện luật cạnh tranh của Nam Phi và có ảnh hưởng đáng kể tới các hoạt động kinh doanh tại Nam Phi. Đạo luật cho phép các cơ quan chức năng về cạnh tranh được quản lý tính cạnh tranh và các vấn đề về lợi ích công đồng trong đó bao gồm việc trao quyền kinh tế cho người da đen. Đạo luật này về căn bản cũng tăng cường quyền hạn của các cơ quan chức năng về cạnh tranh ở những lĩnh vực tương tự như Liên minh châu Âu, Canada, và Mỹ bằng việc cho họ quyền khám xét và tịch biên.

Đạo luật quy định về

- Việc thành lập của Ủy ban cạnh tranh, Tòa án cạnh tranh và Tòa án phúc thẩm về cạnh tranh. Những cơ quan này không lệ thuộc vào Chính phủ, dù vậy, theo yêu cầu nhất định trong Đạo luật, Ủy viên Hội đồng được Bộ trưởng Thương mại và Công nghiệp bổ nhiệm còn các thành viên của Tòa án và Tòa án Phúc thẩm do Tổng thống bổ nhiệm
- Các luật cấm hành vi phản cạnh tranh, các biện pháp hạn chế (ví dụ như sự duy trì giá bán lại thấp nhất, phá giá, ấn định giá và thông đồng bỏ thầu).
- Thủ tục khai báo và phê chuẩn trước đối với việc liên doanh hoặc mua lại nhất định. Việc liên doanh hoặc mua lại đã khai báo sẽ bị coi là vô hiệu nếu không có sự phê chuẩn trên.

- Các cơ quan chức năng về cạnh tranh có quyền thực thi pháp luật ngoài Nam Phi đối với những hoạt động kinh doanh trong nước hoặc có ảnh hưởng đến Nam Phi.

Luật cạnh tranh cũng quy định một số hình phạt khi có sai phạm trong đó có quy định mức tiền phạt tối đa 10% doanh thu hàng năm của công ty hoặc xuất khẩu từ Nam Phi.

Đạo luật về cạnh tranh cũng được áp dụng cho các thỏa thuận và dàn xếp liên quan tới sở hữu trí tuệ. Đây là sự khác biệt đáng kể so với Luật cạnh tranh trước đó đã được tách riêng sở hữu trí tuệ ra khỏi phạm vi của luật cạnh tranh Nam Phi.

c. Luật Lao động

Các luật lao động mới đã được ban hành tại Nam Phi nhằm: Quy định quan hệ giữa người sử dụng lao động và người lao động; Cung cấp các tiêu chuẩn cơ bản về việc làm cho những người lao động; Cải thiện những thiết chế trước đây của người lao động tại nơi làm việc; và Nâng cao kỹ năng của người lao động.

Đạo luật về Quan hệ lao động (LRA)

LRA áp dụng cho tất cả người lao động tại Nam Phi trừ những nhân viên lực lượng quốc phòng và cơ quan tình báo quốc gia.

LRA khuyến khích và quy định việc thương lượng giữa người sử dụng lao động và công đoàn. Các hội đồng thương lượng có thể thành lập với sự đồng ý giữa công đoàn đã được đăng ký của người sử dụng lao động. Chức năng chính của hội đồng thương lượng là quyết định các thỏa thuận được thống nhất giữa tổ chức của người sử dụng lao động và công đoàn.

Người lao động có quyền bãi công đối với những vấn đề về quyền lợi chung như tiền lương và điều kiện làm việc. Họ không được bãi công do bị sa thải. Đạo luật cũng đề ra một quy trình cần thiết phải tuân thủ trước khi thực hiện quyền bãi công. Các cuộc bãi công khi đó được coi là đúng trình tự thủ tục và những người lao động sẽ không bị sa thải do tham gia bãi công.

LRA điều chỉnh việc sa thải không công bằng, thành lập ủy ban hòa giải, dàn xếp và phân xử (CCMA) và Tòa án Lao động với tư cách là các cơ quan giải quyết bất đồng và hầu hết các bất đồng phải được CCMA hòa giải trước. Tòa án lao động, mặt khác, có đặc quyền pháp lý đối với những vấn đề như cắt giảm nhân công, cấm bãi công, và xem xét lại các quyết định của CCMA. Việc kháng cáo các quyết định của Tòa án lao động thuộc quyền của Toàn án Phúc thẩm về Lao động.

Sa thải người lao động

Tại Nam Phi người lao động có thể bị sa thải nếu có một lý do chính đáng và phải tuân theo một trình tự thủ tục hợp lý trước khi sa thải người lao động. Lý do sa thải chính đáng gồm:

- Người lao động có hành vi sai trái trong công việc;
- Không đủ năng lực làm việc (không có khả năng thực hiện hợp lý các công việc do đau ốm, sức khỏe yếu hoặc do trình độ kém);
- Các nguyên nhân về điều hành (cắt giảm nhân công);

Trong các trường hợp trên, đều phải làm theo trình tự của thủ tục ghi trong LRA cũng như các thủ tục về kỷ luật riêng công ty trước khi sa thải người lao động.

Cắt giảm nhân công: Trước khi cắt giảm nhân công, người sử dụng lao động phải bàn bạc với người lao động có liên quan hoặc công đoàn của họ về những vấn đề, trong đó có lý do sa thải, số lượng lao động bị sa thải.

Đạo luật về bình đẳng trong công việc

Đạo luật này nghiêm cấm sự phân biệt đối xử tại nơi làm việc và thúc đẩy công bằng trong công việc. Những người lao động bị đối xử vì những lý do bao gồm chủng tộc, giới tính và sự tàn tật được phép bày tỏ sự bất đồng đối với người sử dụng lao động. Những tranh cãi như vậy sẽ được hòa giải và nếu không được giải quyết thì có thể do trọng tài phân xử hoặc đưa ra Tòa án lao động để xét xử.

Người sử dụng lao động có hơn 150 nhân công bắt buộc phải báo cáo cho Bộ Lao động hàng năm và bắt buộc phải báo cáo cho Bộ Lao động hàng năm và bắt buộc phải thực hiện sự bình đẳng trong công việc hoặc các kế hoạch hành động mang tính khẳng định. Người sử dụng lao động có từ 50 đến 150 nhân công được yêu cầu phải báo cáo hai năm một lần. Tại Nam Phi, việc xúc tiến sự công bằng trong công việc sẽ làm cho các doanh nghiệp có được lợi thế lớn nhất về sự đa dạng nguồn lực.

Một số quy định về thời gian làm việc và nghỉ phép

Số giờ làm việc thông thường tối đa của người lao động trong một tuần hoặc một ngày như sau:

- 45 tiếng một tuần;
- 09 tiếng một ngày đối với lao động làm việc từ 05 ngày một tuần trở xuống; và
- 08 tiếng một ngày đối với người lao động làm việc nhiều hơn 05 ngày một tuần.

Bất kỳ thời gian làm việc nào vượt quá phạm vi trên được coi là ngoài giờ. Người lao động không thể bị đòi hỏi hay được cho phép làm việc ngoài giờ trừ khi có một thỏa thuận giữa người sử dụng lao động và người lao động, hoặc là một hợp đồng làm việc ngoài giờ bắt buộc hoặc một thỏa thuận đặc biệt về làm ngoài giờ tự nguyện. Người lao động làm việc ngoài giờ phải được trả gấp 1,5 lần một giờ so với lương thông thường. Người lao động thông thường vẫn làm việc trong ngày chủ nhật thì được trả lương gấp rưỡi so với thời gian làm việc trong ngày thường. Đối với người lao động không làm việc thông thường trong ngày chủ nhật thì họ được trả gấp đôi so với lương bình thường.

Người lao động được phép nghỉ ít nhất 21 ngày liên tiếp trong mỗi năm làm việc. Thời điểm nghỉ phép được thỏa thuận giữa người sử dụng lao động và người lao động. Nếu không đạt được thỏa thuận, người sử dụng lao động có quyền quyết định thời điểm nghỉ phép.

4. Xin cho biết một số điều về các tổ chức, hệ thống đánh giá tiêu chuẩn của Nam Phi?

Trả lời: Tổng cục Tiêu chuẩn Nam Phi (The South African Bureau of Standards (SABS)) là cơ quan quản lý nhà nước có chức năng xúc tiến và duy trì tiêu chuẩn hóa và chất lượng liên quan đến hàng hóa và cung ứng dịch vụ. Nhiệm vụ cụ thể của SABS gồm:

- Công bố tiêu chuẩn quốc gia
- Kiểm tra và chứng nhận sản phẩm hàng hóa và dịch vụ đáng ứng tiêu chuẩn
- Phát triển các quy định pháp lý về tiêu chuẩn kỹ thuật bắt buộc.
- Giám sát và kiểm tra việc thi hành pháp luật về hệ thống đo lường.
- Đào tạo về tiêu chuẩn hóa.

SABS được Hệ thống Công nhận Nam Phi (The South African Accreditation System (SANAS)) công nhận là cơ quan có chức năng chứng nhận, được Tổ chức quốc tế có trụ sở ở Hà Lan (Netherlands Raad voor Accreditatie (RvA)) công nhận. SABS là thành viên của Tổ chức Tiêu chuẩn quốc tế (The International Organization of Standardization (ISO)) và Ủy ban Kỹ thuật Điện tử quốc tế (The International Electrotechnical Commission (IEC)). Vì thế, SABS ban hành các tiêu chuẩn công nghiệp và dược phẩm phù hợp với tiêu chuẩn của tổ chức ISO. Toàn bộ tiêu chuẩn SABS đang trong quá trình đổi tên sang “Tiêu chuẩn quốc gia Nam Phi- South African National Standards (SANS)”, nhằm mục đích làm cho hệ thống đánh số đơn giản và dễ hiểu hơn. SABS cũng phù hợp với tiêu chuẩn của ISO, IEC, và Ủy ban châu Âu về Tiêu chuẩn hóa.

Tiêu chuẩn do SABS ban hành phù hợp với đạo luật về Bảo tồn Môi trường (the Enviromental Conservation Act) và có hiệu lực bắt buộc đối với tất cả sản phẩm hàng hóa nhập khẩu và xuất khẩu. Công ty nước ngoài thành lập tại Nam Phi cần phải có Hệ thống Quản lý Môi trường của mình được phê chuẩn. Sự phê chuẩn này được thực hiện hàng năm nhằm đảm bảo rằng công ty đó tuân thủ tiêu chuẩn Nam Phi. Vụ Sức khỏe và Chất lượng thực vật trực thuộc Bộ Nông nghiệp Nam Phi (Directorate of Plant

Health and Quality within the National Department of Agriculture (<http://www.nda.agric.za>) có trách nhiệm xây dựng tiêu chuẩn đối với một số sản phẩm nông nghiệp và liên quan đến nông nghiệp. Những tiêu chuẩn này bao gồm các quy định về thành phần, chất lượng, đóng gói, tiếp thị, nhãn mác, cũng như các phân tích về vật lý, sinh học, hóa học, vi trùng học.

Đạo luật Tiêu chuẩn số 8 năm 2008 (the Standards Act, No.8 of 2008) quy định SABS có quyền tham gia vào việc bảo vệ người tiêu dùng. SABS sẽ có biện pháp xử lý các công ty vi phạm tiêu chuẩn bắt buộc.

Các tổ chức tiêu chuẩn của Nam Phi gồm:

- Tổng cục Tiêu chuẩn Nam Phi, SABS, là cơ quan quản lý nhà nước trong lĩnh vực tiêu chuẩn. Website: <http://www.sabs.co.za>
- Hội đồng Nghiên cứu Khoa học và Công nghiệp (Council for Scientific and Industrial Research (CSIR)). Website: <http://www.csir.co.za>
- Hội đồng Cơ khí Nam Phi (Engineering Council of South Africa (ECSA)), là cơ quan xúc tiến áp dụng tiêu chuẩn cao trong lĩnh vực cơ khí (engineering). Website: <http://ecsa.co.za>
- Bộ Nông nghiệp Nam Phi có chức năng xây dựng tiêu chuẩn cho một số sản phẩm nông nghiệp và sản phẩm có nguồn gốc nông nghiệp. Website: <http://nda.agric.za>
- Bộ Y tế, xây dựng tiêu chuẩn trong lĩnh vực y tế. Website: <http://doh.gov.za>
- Tổ chức Hợp tác Tiêu chuẩn hóa trong khuôn khổ Cộng đồng Phát triển miền nam châu Phi SADC (SADC Stan- SADC Cooperation in Standardization. SADC gồm 14 thành viên, có mục đích hài hòa hóa tiêu chuẩn của các nước thành viên trên cơ sở tiêu chuẩn của SABS. Website: <http://sadcstan.co.za>

Các cơ quan đánh giá việc tuân thủ tiêu chuẩn gồm:

- SABS- The South African Bureau of Standards.

Website: <http://www.sabs.co.za>

- Hội đồng Nghiên cứu Khoa học nhân văn (Human Science Research Council (HSRC)) hợp tác với các tổ chức phi chính phủ, tổ chức quốc tế về phát triển, và cơ quan chính phủ để thực hiện các dự án khoa học xã hội quy mô lớn. Cơ quan này đánh giá và công nhận tiêu chuẩn trong lĩnh vực nghiên cứu và học thuật (academic standards).

Website: <http://www.hsrc.ac.za>

- Hội đồng kiểm tra dược phẩm (Medicines Control Council (MCC)) quản lý tiêu chuẩn dược phẩm.

Website: <http://mccza.com>

Cấp giấy chứng nhận hợp chuẩn

- Sản phẩm điện phải được cấp chứng nhận “Electromagnetic Interference (EMI) certification”.

- Tất cả các sản phẩm dược phải được Hội đồng Kiểm tra dược phẩm MCC phê chuẩn.

Website: <http://mcza.com>

- Các sản phẩm điện y tế, như thiết bị chụp X quang, cần được Hội đồng Kiểm tra bức xạ phê chuẩn (Radiation Control Council, một đơn vị trực thuộc Bộ Y tế)

Website: <http://www.doh.gov.za/index.html>

Công nhận các tổ chức tiêu chuẩn (Accreditation)

Các tổ chức có chức năng công nhận các cơ quan khác gồm:

- Hệ thống Công nhận quốc gia Nam Phi (South African National Accreditation System (SANAS)), có chức năng công nhận chính thức và cấp giấy phép cho các phòng thí nghiệm, các cơ quan chứng nhận hợp chuẩn, các cơ quan thanh tra, các nhà cung cấp dịch vụ kiểm nghiệm, và các tổ chức kiểm tra quy trình thí nghiệm có đủ khả năng thực

hiện một số nhiệm vụ. Sản phẩm điện tử phải được kiểm tra tại các phòng thí nghiệm được SANAS công nhận.

Website: <http://www.sanas.co.za>

- Tổ chức Hợp tác về công nhận phòng thí nghiệm quốc tế (International Laboratory Accreditation Cooperation (ILAC)) là tổ chức quốc tế có chức năng công nhận phòng thí nghiệm có đủ khả năng thực hiện công việc

Website: <http://www.ilac.org> .

5. Xin cho biết một số thông tin về hải quan Nam Phi?

Trả lời: Cục Thuế quan (SARS) Nam Phi được quản lý bởi Ủy viên Hội đồng Thuế quan (Commissioner). Hải quan do Tổng giám đốc điều hành (General Manager) chịu trách nhiệm trực tiếp với Ủy viên Hội đồng Thuế quan. Hải quan Nam Phi được chia làm 3 bộ phận: Bộ phận Áp chế Hải quan, Bộ phận Chính sách Kinh doanh Hải quan và Bộ phận Dịch vụ Thương mại và Dự án (Customs Compliance, Customs Policy and Projects and Trade Services)

- Bộ phận Áp chế Hải quan (The Customs Compliance Division) quản lý việc thi hành luật, đại diện là các đội thanh tra và chống buôn lậu.

- Bộ phận Dự án và Chính sách Kinh doanh Hải quan (The Customs Business Policy and Projects Division) chịu trách nhiệm chuyển đổi luật thành những chính sách và thủ tục ứng dụng trong thực tiễn đồng thời kiểm soát thực thi luật, chính sách và quy trình hải quan và Hệ thống Quản lý Chất lượng Hải quan. Bộ phận này cũng kiêm chức năng đánh giá mức thuế.

- Bộ phận Dịch vụ Thương mại (The Trade Services Division) có chức năng hoạt động như: thúc đẩy hoạt động thương mại, hành chính,...

Bộ luật về Cục thuế quan Nam Phi số 34 năm 1997 (South African Revenue Services Act- Act 34 of 1997) được Quốc hội Nam Phi thông qua cùng năm có hiệu lực từ tháng 10 năm 1997.

Hải quan Nam Phi có các nhiệm vụ sau:

- Khuyến khích thương mại và du lịch cũng như giám sát việc thực hiện luật trong những ngành này.
- Quản lý xuất nhập khẩu
- Chịu trách nhiệm thu thuế cho Nhà nước.
- Quản lý các thông tư thương mại, các hiệp định quốc tế và các quy định khác liên quan.
- Chống buôn lậu và vượt biên trái phép thông qua những biện pháp hành chính.
- Quản lý việc xuất nhập khẩu hàng cấm và hàng nằm trong danh mục quản lý, thay mặt các cơ quan chức năng khác thực thi luật.

Hàng nhập khẩu vào Nam Phi bất kể là đường biển, hàng không, đường bộ, đường sắt hay thông qua đường bưu điện đều phải đăng ký làm thủ tục hải quan trong vòng 7 ngày kể từ ngày hàng tới Nam Phi. Hàng không khai báo hoặc thông quan trong thời gian đó sẽ được đưa vào Kho Nhà nước (State Warehouse). Một số mặt hàng cần xin phép nhập khẩu của Bộ Công Thương Nam Phi (The Department of Trade and Industry).

Theo Luật Hải quan, thuyền trưởng/ cơ trưởng phi thuyền/ máy bay tới Nam Phi, phải nộp bản kê khai về hàng hóa/ con người. Nếu không nộp bản kê khai, hàng hóa sẽ bị Hải quan tịch thu.

6. Xin cho biết quy định về nhãn mác hàng hóa tại Nam Phi?

Trả lời: Nam Phi là nước có môi trường pháp lý về tiêu chuẩn tiên tiến trên thế giới, trong đó có quy định về nhãn mác. Tổng cục Tiêu chuẩn Nam Phi (The South African Bureau of Standards- SABS) là một cơ quan trực thuộc Bộ Công Thương Nam Phi, thực hiện chức năng quản lý nhà nước về tiêu chuẩn quốc gia. SABS quản lý nhãn mác trong các lĩnh vực:

- Hóa chất
- Kỹ thuật điện
- Thực phẩm và y tế
- Cơ khí và phụ tùng
- Khai khoáng và khoáng sản
- Dịch vụ
- Vận tải

Quy định này áp dụng đối với sản phẩm liệt kê tại các chương từ 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60 và 63 của biểu thuế HS; các sản phẩm may mặc liệt kê tại các chương 42, 43 và 64. Quy định cụ thể về tiêu chuẩn kỹ thuật của từng sản phẩm có thể tham khảo tại trang web: <http://sabs.co/za> (xem Commercial Services).

Sản phẩm nhập khẩu và Nam Phi phải tuân thủ quy định về tiêu chuẩn và quy cách đối với sản phẩm đó. Nếu sản phẩm nhập khẩu không dán mác về chất lượng và quy cách, tiêu chuẩn, người nhập khẩu sẽ phải chịu trách nhiệm pháp lý về chất lượng và phải có nhãn mác tiêu chuẩn thích hợp. Thông thường, người nhập khẩu sẽ yêu cầu người sản xuất dán nhãn mác. Theo thông lệ, các nhà bán lẻ sẽ yêu cầu sản phẩm kỹ thuật nhập khẩu có dán nhãn ghi rõ chỉ dẫn an toàn hoặc hướng dẫn sử dụng khác bằng tiếng Anh. Hình ảnh hoặc sơ đồ cũng rất cần thiết để bổ sung cho hướng dẫn sử dụng bằng tiếng Anh. Chỉ dẫn về an toàn và hướng dẫn sử dụng cũng cần cung cấp thông tin về đại lý chính thức của sản phẩm tại Nam Phi hoặc người nhập khẩu, để người tiêu dùng biết được thông tin về bảo hành sản phẩm.